

PALMIYE(Arecaceae, Palmae)

Özellikleri

Palmiyeler konik gövdelidirler. Bu tür ağaçların dalları hemen hiç yoktur. Bir gövdeden birçok yaprak çıkmaktadır. Palmiye ağaçlarının en büyükleri 30 metreye kadar çıkabilmektedir. Palmiye türlerinin tohumları 1 cm'den 50 cm'ye kadar kabak çiçeği gibi kabarıp.

Dağılımı

Yaygın olduğu yerler Asya, Amerika, Büyük Okyanus Adaları ve Afrika'dır.

Birçok türü vardır. Hurma ve Hindistan cevizi meyveleri yenen palmiye türlerindedir. Birçok çeşidi bulunan palmiye Türkiye'de sınırlı sayıda Akdeniz iklimi'nin egemen olduğu yerlerde yetiştirilir. Bazı palmiyelerin tohumlarından palmiye yağı elde edilir. Türkiye'de palmiye süs ağacı olarak park ve bahçelere dikilmektedir.

Asya'da

Asya'daki palmiye türlerinden en önemlisi *Trachycarpus Fortunei*'dir. Çin Palmiyesi diye de adlandırılır. Güneydoğu Asya'da yetişmektedir. Türkiye'de de az da olsa vardır.

Afrika'da

Afrika'da özellikle kuzey bölgesinde birçok palmiye bulunur. Mısır, Libya, Cezayir, Tunus, Fas gibi Kuzey Afrika ülkelerinde rastlamak mümkündür. Bazı bölgelerinde geçim kaynağı olan hurma önemli bir paya sahiptir. Ancak son yıllarda gittikçe yaygınlaşan ve kontrol edilemeyen Kırmızı Palmiye Böceği yüzünden birçok hurma çiftçisi büyük zarara uğemiştir ve birçok ağaç telef olmuştur. Ülkemize kontrolsüz olarak sokulan Palmiyeler sebebi ile Kırmızı Palmiye Böceği ülkemizde etkili olmaya başlamıştır. Böceğin tahribatının önüne geçilememektedir.

Amerika'da

Özellikle Güney Amerika'da yağmur ormanlarında bulunur. Ayrıca Orta Amerika'da Yucatan bölgesi ve Karayip ülkelerinde de palmiye vardır.

Büyük Okyanus Adalarında

Büyük Okyanus Adalarında da palmiyelere rastlamak mümkündür. Guam, Fiji, Tahiti gibi adalarda palmiyeye rastlamak mümkündür.

Kullanımı

Milas'ta süs olarak kullanılan palmiyeler.

Akdeniz ülkelerinde süs bitkisi olarak yetiştirilen palmiyeler, tropikal ülkelerde ekonomik öneme sahiptir.

Özellikle yerliler, palmiyelerden "palmye şarabı" denilen ve palmyenin genç gövdesinin hafifçe kesilmesi sonucunda akan sıvının mayalanmasıyla oluşturulan şaraptan çok kâr elde ederler. Bu ekonomik etkinlik için önemlidir.

Ayrıca Hindistan Cevizi oldukça önemlidir. Hindistan cevizi lifi birçok işe yaramaktadır. Ayrıca yenir ve sütü çıkarılır.

Bir palmye türü olan "mum palmyesi"nden Karnauba mumu elde edilir. Bu mum cila ve verniğin yapımında kullanılmaktadır.

Yağ palmyesi denen başka bir türden ise kozmetik sanayinde kullanılan ve tohumlardan çıkarılan yağlar elde edilir. Bu yağlar çıkartıldıktan sonra geriye kalan tortu hayvan yemi olarak kullanılır.

Bazen palmiyelerden dokumacılıkta yararlanır. Sepet gibi eşyalar yapılır. Kerestesi yapı işlerinde kullanılabilir.

Bazı palmiyelerden şekerimsi bir madde çıkartılır.

Yağı

Genellikle yemekler için de (Özellikle Çinde) kullanılır. Ama tadının ve kokusunun kötü olduğu söylenmektedir.